

NÁVOD NA POUŽITÍ

Poznávání minulosti je zábavné, skrývá však jistá nebezpečí	6
Čím se budeme v této „multifunkční“ knize společně zabývat?	6
Co je to vlastně ta Morava	7

PRAVĚK NA MORAVĚ

Doba kamenná na Moravě	8
Morava starší doby kamenné (paleolitu) byla prostě světová (800 000–11 600 BP)	8
Střední doba kamenná (mezolit) přinesla velké změny (9600–5500 př. Kr.)	13
Mladší doba kamenná (neolit) měla krásnou keramiku (5500–3700 př. Kr.)	13
Pozdní doba kamenná (eneolit) zanechala spoustu pohárů (3700–2000 př. Kr.)	16
Doba bronzová na Moravě (2000–750 př. Kr.)	18
Doba halštatská na Moravě (starší doba železná, 750–450 př. Kr.)	21

RANÁ DOBA DĚJINNÁ (450 př. Kr. - 568 po Kr.)

Doba laténská - Keltové na Moravě (mladší doba železná, 450 př. Kr. - přelom letopočtu)	24
Doba římská - Germáni na Moravě (přelom letopočtu - 375 po Kr.)	26
Markomanské války (166–180)	28
Doba tzv. „stěhování národů“ na Moravě (375–565)	30

STŘEDOVĚK (568–1469)

Raný středověk (6. – 12. století)	31
Slovanská migrace na Moravu a Avaři (6. – 8. století)	31
Velká Morava (9. století)	33
Zrod knížecí Moravy (10. století)	41
Morava v době knížecí (1029–1197)	41
Vrcholný středověk (13. století)	48
Moravské markrabství ve století posledních Přemyslovců (1197–1311)	48
Pozdní středověk (14. – 15. století)	55
Lucemburská Morava (1311–1423)	55
Boje pokračují, Albrecht Habsburský jako markrabě moravský (1423–1439)	65
Mezivládí, doba změn (1439–1453)	66
Ladislav Habsburský „Pohrobek“ (1453–1457)	66
Jiří z Kunštátu a Poděbrad (1458–1471)	66
Doznívání gotiky	68

RANÝ NOVOVĚK (1469–1792)

Korvínova, jagellonská a habsburská Morava: stavovství, renesanční humanismus a reformace (konec 15. století, 16. století)	69
Matyáš Korvín (1469–1490) jako markrabě moravský	40
Moravská markrabata Vladislav a Ludvík Jagellonští (1490–1526)	70
Nástup Habsburků, Turci na obzoru Moravy (16. století)	71
Jak fungovala stavovská Morava	74
Humanistická tolerance a proměny náboženského klimatu	76
Vzdělanost a kultura doby renesančního humanismu a manýrismu	77
Stavovská povstání a třicetiletá válka (1. polovina 17. století)	80
Moravské stavovské povstání 1608: Rakousko-uhersko-moravská konfederace a hejtman Karel starší ze Žerotína	80
České stavovské povstání 1618 a Morava	81
Vláda kardinála Dietrichštejna	82
Nová generace vládců a švédská okupace	83
Jan Amos Komenský - Comenius (28. března 1592 - 15. listopadu 1670)	85

Barokní absolutismus (polovina 17. století – polovina 18. století)	87
Katolická církev a stát	89
Moravští bratři	90
Ústavní vývoj, pokusy o reformy a merkantilismus	90
Kultura katolického baroka na Moravě (polovina 17. – polovina 18. století)	92
Doba osvícenského absolutismu Marie Terezie, Josefa II. a Leopolda II. (1740–1792)	98
Marie Terezie (1740–1780)	98
Josef II. (1780–1790) – „selský“ císař a radikální reformátor	103
Leopold II. (1790–1792)	105
Morava od merkantilismu k liberalismu	106
Kořeny moravského osvícenského vlastenectví	106
Umění pozdního baroka a rokoka, počátky klasicismu (druhá polovina 18. století)	109
MODERNÍ DOBA I. (1792–1860)	113
Morava v době francouzské revoluce, Metternichova režimu a romantického národovectví	113
Nic než národ?	113
Německý romantický nacionalismus jako zdroj utváření národů na Moravě	115
Obava z šíření revolučních myšlenek a vznik moderní moravské vědy	116
Napoleon na Moravě	119
Vídeňský kongres a Morava	120
Hospodářství kvete, „je to v cajku“	121
Moravští osvícenští vlastenci a jejich muzeum	122
První slovanští „buditelé národa“ na Moravě	123
Československý národ na Moravě?	123
Jaký byl moravský venkov první třetiny 19. století	125
Hospodářská krize a její překonávání	127
Generace slovanských „buditelů“ Moravy	128
Moravané jazyka německého	132
Umění na Moravě první poloviny 19. století	132
Revoluční rok 1848 a padesátá léta 19. století na Moravě	135
Zrod moderního moravského parlamentarismu; návrh demokratické moravské zemské ústavy	135
Volby do Frankfurtského parlamentu: začátek národního rozkolu mezi Moravany	138
Palackého politický národ	139
Palackého pokus o politický národ č. 1: Dvojazyčný český zemský národ v Čechách	140
Všeslovanský trucpodnik	141
Rakouský parlament se stěhuje na Moravu	141
Palackého pokus o politický národ č. 2: Československý národ v Rakouské federaci	143
Nová ústava, ovšem opět pouze oktrojovaná	145
Občanská a národní společnost: noviny, spolky a jazyk	146
Opatrná modernizace v padesátých letech: Dávej si Bacha!	148
Přístup k menšinám	149
Umění na Moravě v polovině 19. století	150
Namísto závěru	153
Obrazová příloha	154

Vysvětlivky symbolů:

zajímavosti

otázky

shrnutí